

CBAM

CARBON BORDER ADJUSTMENT MECHANISM

FPO KM - ความรู้สู่คนคลัง

CBAM คืออะไร และจะกระทบ ประเทศไทยหรือไม่/ อย่างไร

มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism หรือ CBAM) เป็นหนึ่งในมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสหภาพยุโรป (European Union) โดยมุ่งเน้นที่จะ

- แก้ไขปัญหาการย้ายฐานการผลิตออกจาก EU ไปประเทศที่มีมาตรการควบคุมการปล่อยก๊าซฯ ที่เข้มงวดน้อยกว่า (Carbon Leakage)
- ส่งเสริมให้ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับนโยบาย/มาตรการการปล่อยก๊าซฯ

CBAM จะเริ่มมีผลบังคับใช้ในเดือนตุลาคม 2566 เป็นต้นไป และในปี 2569 CBAM จะมีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบ โดย

ภายใต้ CBAM จะมีการเรียกเก็บภาษี (levy) ซึ่งเชื่อมโยงกับราคาตลาดคาร์บอนของสหภาพยุโรป (Emission Trading Scheme: EU ETS) ซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 80 - 90 ยูโรต่อตัน ทั้งนี้ ในช่วง transition period CBAM กำหนด ให้ผู้นำเข้ารายงานปริมาณการนำเข้าและปริมาณการปล่อยก๊าซฯ ก่อน และยังไม่ต้องจ่าย levy แต่เมื่อมีการบังคับใช้ CBAM อย่างเต็มรูปแบบ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 ผู้นำเข้าสินค้าจะต้องทำรายงานประจำปีแจ้งจำนวนสินค้าที่นำเข้า และปริมาณ carbon emission ของสินค้าดังกล่าวในช่วงปีที่ผ่านมา รวมทั้งจ่ายค่าธรรมเนียมคาร์บอนด้วย CBAM certificates

แม้ว่ารายงาน UNCTAD ในปี 2564 ประเทศไทยยังไม่ถูกจัดอยู่ใน 20 ประเทศที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจาก CBAM แต่ประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศแคนาดาและประเทศญี่ปุ่น อยู่ระหว่างพิจารณาออกมาตรการในลักษณะเดียวกับ CBAM ดังนั้น ประเทศไทยควรมีการเตรียมความพร้อมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ทำ carbon footprint ขององค์กร พัฒนาตลาด carbon credit การส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน เป็นต้น เพื่อรองรับมาตรการการค้าด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ได้เตรียมความพร้อมในการออกใบรับรอง carbon footprint เพื่อรองรับ CBAM แล้ว

ในปัจจุบัน สินค้าดังต่อไปนี้อยู่ภายใต้ขอบเขตการบังคับใช้ของ CBAM

1. เหล็กและเหล็กกล้า (Iron and Steel)
2. ซีเมนต์ (Cement)
3. ปุ๋ย (Fertilizers)
4. อะลูมิเนียม (Aluminum)
5. ไฟฟ้า (Electricity)
6. ไฮโดรเจน (Hydrogen)

สภาสหภาพยุโรป (the European Parliament) อยู่ระหว่างพิจารณาเพิ่มสินค้าพลาสติกและสารเคมีในปี 2569 และครอบคลุมสินค้าทุกกลุ่มอุตสาหกรรมภายในปี 2573

